

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34467
Nom: Anatomia patològica especial
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau en Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau en Medicina	Procedimientos diagnósticos y terapéuticos	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

ALFARO CERVELLO CLARA

RESUM

L'Anatomia Patològica és la branca de la medicina que té com a objectiu l'estudi dels canvis morfològics, estructurals, funcionals i geneticomoleculars de les cèl·lules, els teixits i els òrgans que defineixen la malaltia i expliquen la seua patogènia.

L'Anatomia Patològica apareix amb un doble vessant bàsic i traslacional. Analitza els processos biopatològics implicats en la patogènia de les malalties i defineix criteris de diagnòstic i pronòstic, així com dona resposta a la seua acció terapèutica. Incorpora a la seua activitat tots els mitjans i tècniques necessaris per al desenvolupament d'aquestes activitats.

L'Anatomia Patològica és una especialitat mèdica amb un caràcter assistencial orientada principalment al diagnòstic de les malalties.

L'Anatomia Patològica Especial es recolza en l'Anatomia Patològica General i aborda l'estudi específic de les lesions en els òrgans i els aparells.

de les lesions en els òrgans i els aparells.p>

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomanen coneixements de Biologia Mèdica, Histologia i Anatomia Patològica HGeneral, així com d'Anatomia i de Fisiologia.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1204 - Grau en Medicina

Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.

Capacitat de crítica i autocrítica.

Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.

Capacitat per treballar en equip i per relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

Comprendre i reconèixer els efectes, mecanismes i manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i la funció del cos humà.

Comprendre i reconèixer els efectes del creixement, el desenvolupament i l'envelliment sobre l'individu i el seu entorn social.

Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

Conèixer l'anatomia patològica dels diferents aparells i sistemes.

Conèixer les indicacions de les proves bioquímiques, hematològiques, immunològiques, microbiològiques, anatomopatològiques i d'imatge.

Conocer las características de los tejidos en las diferentes situaciones de lesión, adaptación y muerte celular. Inflamación. Alteraciones del crecimiento celular.

Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.

Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

Establir una bona comunicació interpersonal que capacite per a dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, mitjans de comunicació i altres professionals.

Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seua posterior anàlisi, i preservar la confidencialitat de les dades.

Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.

Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.

Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.

Tener capacitat de treballar en un context internacional.

Tenir, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu, amb escepticisme constructiu i orientat a la investigació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1-TEORIA

1. Patologia inflamatòria del cor: endocarditis, miocarditis, pericarditis. Febra reumàtica. Aneurismes.
2. Patologia de cap i coll.
3. Patologia esofàgica: inflamatòria i neoplàsica.
4. Patologia gàstrica: inflamatòria i neoplàsica.
5. Patologia intestinal inflamatòria. Malaltia de Crohn i colitis ulcerosa.
6. Patologia neoplàsica del tub digestiu.
7. Patologia pancreàtica neoplàsica.
8. Patologia hepàtica neoplàsica.
9. Patologia renal inflamatòria glomerular.
10. Patologia neoplàsica del renyó i pròstata.
11. Patologia neoplàsica del testicle.
12. Patologia uterina neoplàsica (endometri i miometri) i no neoplàsica (endometriosi).
13. Patologia ovàrica neoplàsica.
14. Patologia neoplàsica mamària.
15. Patologia neoplàsica del sistema endocrí.
16. Patologia tiroïdal: inflamatòria i neoplàsica.
17. Patologia neoplàsica pulmonar.
18. Patologia neoplàsica del sistema nerviós central.

2-PRACTIQUES MICROSCOPIQUES

1. Patologia cardíaca i pulmonar.
2. Patologia digestiva i endocrina.
3. Patologia genitourinària.
4. Patologia del sistema nerviós central.
5. Patologia mamària.
6. Repàs i examen.
7. Pràctica clínica consistent en una estada de 3 hores en un dels Serveis d'Anatomia Patològica d'un hospital universitari.

3-SEMINARIS

1. Cardiopatia isquèmica I.
2. Cardiopatia isquèmica II.
3. Cardiomiopaties primàries i secundàries. Hipertròfica, dilatada i restrictiva.
4. Patologia pulmonar amb patró funcional obstructiu. Emfisema, bronquitis crònica, asma. Bronquièctasi i atelèctasi.
5. Patologia pulmonar amb patró funcional restrictiu. Malalties pulmonars intersticials.
6. Pneumònies i pneumoconiosis.
7. Patologia pancreàtica no neoplàsica.
8. Patologia hepàtica no neoplàsica i cirrosi.
9. Patologia neoplàsica de vies urinàries altes i bufeta I.
10. Patologia neoplàsica de vies urinàries altes i bufeta II.
11. Patologia neoplàsica del coll uterí i virus del papil·loma.
12. Patologia neoplàsica del SNP.
13. Patologia del sistema nerviós central: inflammatòria.
14. Patologia del sistema nerviós central: degenerativa.
15. Limfomes B.
16. Limfoma T.

4-TUTORIES REGLADES

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	19,00
Seminaris	19,00
Laboratori	11,00
Tutories en aula	4,00
Pràctiques clíniques	3,00
Total hores	56,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00

Elaboració de treballs individuals o en grup	5,00
Estudi i treball autònom	46,25
Preparació de classes	5,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	0,00
Total hores	56,25

METODOLOGIA DOCENT

En les **classes teòriques**, el professor exposa mitjançant lliçó magistral els conceptes i els continguts més importants, de manera estructurada, per a l'obtenció dels coneixements i les habilitats que els alumnes han d'adquirir. Es potencia la participació dels estudiants. Es pot disposar del material didàctic utilitzat pel professor, si aquest ho considera adequat, mitjançant el recurs electrònic de l'Aula Virtual.

Pràctiques d'aula: seminaris. Les pràctiques d'aula o seminaris s'impartiran en grups reduïts. Es fomentarà la participació de l'alumnat i s'utilitzaran casos clínics per a reforçar la correlació clínic-patològica. L'alumnat disposarà amb antelació de material docent a través de l'Aula Virtual per a facilitar la seua preparació i aprofitament.

Pràctiques de laboratori (pràctiques amb microscopi) en grups reduïts. Estan destinades a consolidar els coneixements teòrics mitjançant la seua aplicació pràctica. La funció del professor o professora és presentar els objectius, informar sobre el maneig del material, supervisar la realització del treball i ajudar a interpretar els resultats.

Tutories reglades en grups reduïts en què els alumnes treballen en grup diferents temes coordinats pel professor o professora amb una posterior presentació oral i debat. És un aprenentatge cooperatiu amb una estratègia de coresponsabilitat.

S'hi incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

Avaluació teòrica: 50% de la qualificació final. Màxim 5 punts: 50 preguntes tipus test Es fa mitjançant una prova escrita que versa sobre els continguts del programa i que té com a objectiu avaluar l'adquisició de coneixements. El contingut de la prova és el mateix per a tots els grups d'una mateixa assignatura.

Avaluació pràctica: 50% de la qualificació final. Es fa mitjançant l'avaluació contínua de la participació en les diferents activitats i amb la realització d'una prova que avalue l'adquisició de les habilitats relacionades amb les competències generals i específiques:

- Pràctiques tutoritzades: màxim 0,8 punts.
- Pràctica clínica: màxim 0,2 punts.

- Pràctiques microscòpiques: màxim 1 punt. S'avaluarà mitjançant examen escrit en el qual es projectaran a la sala de pràctiques 5 preparacions microscòpiques explicades durant el curs, puntuant cada resposta encertada 0,2 punts.
- Pràctica de seminaris: màxim 3 punts: Examen tipus test amb 30 preguntes.

Els exàmens de preguntes de resposta múltiple mitjançant els quals s'avaluarà la docència teòrica i els seminaris, tindran 4 opcions de les quals només una serà la correcta. Hi haurà penalització de 0,1 punts per cada 3 respostes equivocades. Les respostes no contestades no pateixen penalització.

Es requerirà un mínim de 2,5 punts, tant en l'avaluació teòrica com en la pràctica per a aprovar l'assignatura.

Al llarg del curs podrà dur-se a terme una avaluació continuada, tant de la part teòrica com de la part pràctica. Esta avaluació és voluntària i pot tindre diferents modalitats. La puntuació obtinguda se sumarà a la nota final, únicament en aquells estudiants que hagen aprovat l'examen teòric i l'examen pràctic.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant complix este requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'estes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les restants sessions per la concurrència d'una causa de força major. Serà imprescindible complir este requisit per aprovar l'assignatura.

Es recorda als estudiants la importància de fer les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica:

- Kumar V, Abbas AK, Aster JC. Robbins y Cotran -Patología estructural y funcional. 11ª ed. Editorial Elsevier-Saunders, 2026. *Disponible en línea.*
- Kumar V, Abbas A, Aster JC y Deyrut AT. Robbins. Patología esencial. Ed. Elsevier, 2021. *Disponible en línea.*
- Kumar V, Abbas A, Aster JC. Robbins. Patología humana. Ed. Elsevier, 11ª edición, 2024. *Disponible en línea.*

Bibliografia complementaria:

- Klatt EC. Robbins y Cotran. Atlas de Anatomía Patológica. 4ª Edición. Ed. Elsevier, 2022.
- Rubin R, Strayer DS. Rubin. Patología. Fundamentos Clínico-patológicos en Medicina. 7ª Ed. Wolters Kluwer/Lippincott Williams & Wilkins, 2017.
- PÁGINAS WEB DE PATOLOGÍA

<https://webpath.med.utah.edu>

<https://www.webapathology.com>

Recursos e-Salut:

- ClinicalKey Student Medicina, Odontología y Enfermería [<https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>]
- Acces Medicina [https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]
- Médica Panamericana [https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana]